

Poppoézia

Tento pojem môžeme definovať aj ako **spievaná poézia**. Je súčasťou slovenskej poézie, pretože textami niektorých známych populárnych piesní boli básne významných slovenských básnikov, napr. Miroslava Válka .

Text piesne vzniká zvyčajne ako prvý a napíše ho textár a až potom ho skladateľ zhudobní.

Slovenská textárska tvorba súvisí s premenami slovenskej hudby v **60.rokoch 20.storočia**, keď sa objavili bigbeatové skupiny (vtedy sa u nás ešte nepoužívalo označenie rockový). Významnými osobnosťami v oblasti textárskej tvorby boli : **Kamil Peteraj a Boris Filan**. Ich začiatky sú spojené so **skupinou PRÚDY**. Obaja sa podieľali na textoch slávnej platne Zvonky, zvoňte. (V kapele vtedy hral Pavol Hammel a Marián Varga.)

KAMIL PETERAJ

zbavil texty sentimentálnych životných postojov, sladkej gýčovitosti, ktoré boli typické pre dovtedajšiu textársku tvorbu. Do textov **vniesol tému lásky, detstva, človeka modernej civilizácie, motív veľkomesta, ale aj pocity odcudzenia a problematiku medziľudských vzťahov**.

Je autorom mnohých hitov : **Vyznanie** (M.Gombitová), **Balada o poľných kvetoch** (M.Žbirka). S piesňou **Horehronie** sa Kristína zúčastnila medzinárodnej súťaže Eurovízia. Napísal aj texty piesní pre film Fontána pre Zuzanu.

BORIS FILAN – dramaturg, cestovateľ, spisovateľ

Nevydáva básnické knihy, špecializuje sa na texty. Jeho textová tvorba sa spája najmä so **skupinou ELÁN**. Žiadna stužková sa nezaobíde bez hitov **Stužková, Nie sme zlí**. Naši rodičia, ale aj my si spievame - **Ak nie si moja, Nevieť byť sám, Smrčka na pražskom orloji, Kráľovná bielych tenisiek**

Každú sobotu predpoludním vysiela Slovenský rozhlas reláciu PÁLENICA B.FILANA (pre tých a o tých, ktorým to páli).

B.Filan úžasne ovláda jazyk, jeho rozprávanie je plné originálnych metafor, prirovnaní. Zážitky z cestovania spracoval v cestopisoch.

JOZEF URBAN

Autonehoda predčasne ukončila život mladého, mimoriadne talentovaného básnika, ktorý sa dostal do povedomia poslucháčov aj cez reflexívne texty o láske. Jeho posledným úspešným textom pre Joža Ráža bol text: **Voda, čo ma drží nad vodou**.

MIROSLAV VÁLEK

Predstaviteľ slovenskej povojnovej poézie. Vstúpil do literatúry zbierkou **DOTYKY**. Zobrazuje v nej lyrického hrdinu so sklamaním, smútkom. Vzťah muža a ženy je obrazom odcudzenia, rozchodu. Príkladom je **báseň Jesenná láska**, ktorá poslúžila ako text Žbirkovej piesne. Témou básne je príbeh lásky, ktorý končí s blížiacou sa jeseňou. Dievča (žena) si v závere uvedomí ako ho mala rada.

K významným textárom patrí aj Milan Lasica, ktorý spolupracuje s džezovým spevákom Petrom Lipom.

V súčasnosti sú speváci, ktorí si text napíšu aj zhudobnia. Napr. Jana Kirschner, Zuzana Smatanová, Andrej Ďurica.

Témy súčasných populárnych piesní - láska, sklamanie vo vzťahu, problémy dospievania, generačné konflikty, zrelá láska ap.

Odpoveď doplňte aj vašimi poznatkami, spomeňte témy, ktoré sa objavujú v hudbe, ktorú počúvate (slovenskej).

Rozdiel je aj v používaní výrazových prostriedkov, využívanie hrubých slov, vulgarizmov.

Téma lásky v „klasickej“ poézii - napr. v Maríne – Aj Sládkovič sa vyznáva z lásky k Maríne, ale aj k vlasti. E.B.Lukáč – predstaviteľ neosymbolizmu (O láske neláskavej), pre vitalistu J.Smreka je láska top témou (Básnik a žena)...

Príklady na umelecké prostriedky v ukážkach

Celé mesto klebetí -

Kiná šepkajú – personifikácia

Z bojzlivej lásky študentskej – inverzia (zmenený slovosled)

Láska je strašne bohatá

Láska tá všetko sľúbi – anafora – opakovanie slova na začiatku veršov

Dlhých, smutných, letných nocí, staré lístie – epitetá

Svetlá sa stratia z duše - metafora

J.Urban – téma lásky

V básni Voda čo ma drží nad hladinou nepoužíva interpunkciu

B.Filan : Dnes už viem – voľný verš v Sládkovičovej Maríne – sylabický verš